

چهارشنبه 6 خرداد 1394 - 8 شعبان 1436 - 27 مه 2015

درگذشت استاد «عبدالجواد ادیب نیشابوری» معروف به «ادیب اول» ...

* 6 خرداد درگذر تاریخ

* درگذشت استاد «عبدالجواد ادیب نیشابوری» معروف به «ادیب اول» (1305 ش) اشاره:

عبدالجواد ادیب نیشابوری معروف به ادیب اول در حدود سال 1242 ش (1281 ق) در یکی از روستاهای اطراف نیشابور به دنیا آمد. وی در چهار سالگی بر اثر بیماری آبله نابینا گردید و پس از مداوای بسیار، اندکی از بینایی چشم چپ را به دست آورد. ادیب دارای حافظه‌ای قوی بود و در اندک زمانی خواندن و نوشتن فارسی و عربی را آموخت. او در 16 سالگی عازم مشهد شد و درس خود را ادامه داد. کم کم به تدریس روی آورد و هر سال حوزه درسش رونق می‌یافت و شاگردان فاضلی در حلقه درسش پرورش یافتند. با این که بر اثر کم بینا بودن، مطالعه برایش بسیار سخت بود ولی او معلومات فراوانی را با مطالعه به دست آورد. ادیب علاوه بر فنون ادبی، در حکمت الهی و طبیعی، نجوم، حساب، جبر و هندسه و... مهارت داشت و از طب علمی، فقه، اصول، حدیث و رجال نیز بهره‌ای وافی داشت. دیوان اشعار ادیب به نام «لئالی مکنون» و نیز رساله‌ای در جمع بین عروض فارسی و عربی و شرح مغلطات سبعة از جمله آثار اوست. سرانجام این شاعر وارسته و مربی نمونه پس از چهل و سه سال تدریس، در 6 خرداد 1305 ش برابر با پانزدهم ذی قعدة سال 1344 ق در 64 سالگی دارفانی را وداع گفت و در حرم مطهر رضوی (ع) در مشهد مقدس مدفون گردید.

* درگذشت علامه «محمد بن عبدالوهاب قزوینی» محقق و مصحح معاصر ایرانی (1328 ش) اشاره:

محمد بن عبدالوهاب قزوینی در حدود 1255 ش (1294 ق) در تهران تولد یافت. وی تحصیلات علوم قدیمه را در تهران به پایان رساند و پس از مدتی از محضر درس فقه آیت‌الله شیخ فضل الله نوری و کلام و حکمت قدیم شیخ علی نوری بهره برد. محمد قزوینی همچنین از استادانی همچون میرزا حسن آشتیانی، شیخ هادی نجم‌آبادی، سید احمد ادیب پیشاوری، محمد مهدی قزوینی و ذکاءالملک فروغی استفاده نمود و زبان فرانسه را نیز فراگرفت. علامه قزوینی در سایه استعداد شگفت‌آور خود، مراتب علمی را طی کرد و به کسب علوم و تحقیق در مبانی هنر و فلسفه پرداخت. وی در سال 1283 ش به دعوت برادر خود میرزا احمد خان به انگلیس و فرانسه و بعد به آلمان رفت و با مستشرقان اروپایی از جمله «هانری ماسه»، «ادوارد براون» و «ولادیمیر مینورسکی» آشنا شد و با آنان در مسائل فرهنگی ایران همکاری نمود. علامه قزوینی در سال 1318 ش پس از حدود 35 سال اقامت در اروپا به ایران بازگشت و پیوسته به تعلیم و تدریس و مطالعه پرداخت. وی از نوادر نوابی بود که وسعت معلومات جدید و قدیم را با غریزه کنجکاوی و دقت در هر چیز و داشتن روش انتقادی علمی و انصاف و بی‌طرفی را جمع داشت. بزرگ‌ترین فضل قزوینی این است که وی پس از آن که علوم قدیم و اسلامی را فراگرفت، چون گذرش به اروپا افتاد، بر اثر عشق سوزانی که به فراگرفتن هر چیز داشت، تحقیقات اندیشمندان آن سرزمین را نیز

مورد مطالعه دقیق قرار داد.
دامنه آثار علامه قزوینی کتب متعددی می‌باشد که شامل تصحیح مرزبان نامه، چهار مقاله عروضی، تذکره لباب‌الآلباب، ترجمه لوائح جامی به فرانسه و تألیف رساله‌های گوناگون.
از شایسته‌ترین خدمات به جای مانده از علامه قزوینی در فرهنگ و ادب ایران، تهیه عکس و نسخه‌برداری از کتب خطی فارسی موجود در موزه‌های اروپا است.
او ده سال آخر عمر را در ایران سپری کرد و سرانجام در جمعه 6 خرداد 1328 ش برابر با 28 رجب 1368 ق در 86 سالگی در تهران دار فانی را وداع گفت و در جوار حضرت عبدالعظیم در ری به خاک سپرده شد.

* گشایش موزه موسیقی در تهران
* شیخ راشد بن سعید آل مکتوم حاکم دوبی وارد تهران شد. (1349ش)

* 8 شعبان درگذر تاریخ

* تولد «ابن رومی»
محدث و گیاه شناس مسلمان (561 ق)
اشاره:

ابوالعباس احمد بن محمد اشبیلی معروف به ابن رومیّه محدث، گیاه‌شناس و داروشناس مسلمان در شهر اشبیلیه، پایتخت مسلمانان در اندلس به دنیا آمد. پس از تحصیلات مقدماتی، از دانشمندان و محدثان بزرگ عصر خود، حدیث فراگرفت و همزمان با تحصیل علوم دینی، به پژوهش در علم گیاه‌شناسی نیز همت گماشت. ابن رومیّه علاوه بر مطالعه و شناخت ویژگی‌های گیاهان و انجام سفرهای تحقیقاتی در این زمینه، کتاب‌هایی نیز تألیف کرد که مقاله فی ترکیب الادویه و تفسیر اسماء الادویه المفردة از آن جمله‌اند. وفات ابن رومیّه در سال 637 ق در 76 سالگی واقع شد.

* 27 می درگذر تاریخ

* مرگ «لوچیا دلا روبیا»
هنرمند برجسته ایتالیایی (1482م)
* درگذشت «رابرت گُخ»
باکتری شناس معروف آلمانی
و کاشف عامل بیماری سیل (1910م)

* شکست قیام مسلمانان مراکش علیه استعمارگران اروپایی (1926م)
اشاره:

با آغاز استعمار شمال آفریقا توسط غارتگران اروپایی، ساکنان و قبایل مناطق در برابر استعمارگران به مقابله برخاستند و خواهان خروج آنان از سرزمین‌های خود شدند، یکی از این افراد، عبدالکریم ریفی رهبر قیام مسلمانان ناحیه ریف مراکش بود که سال‌ها با متجاوزین اسپانیایی جنگید و پیروزی‌های چشم‌گیری نیز به دست آورد. پیروزی‌های او بر ارتش اسپانیا، وحشت قوای فرانسه را که در شمال آفریقا دارای متصرفاتی بود، برانگیخت. از این رو، در اوایل سال 1924م نیروهای فرانسوی به منظور جلوگیری از گسترش قیام مردم منطقه ریف به کمک اسپانیا آمدند و تهاجم همه جانبه‌ای را علیه مردم این منطقه آغاز کردند. سرانجام با دستگیری رهبران جنبش ضد استعماری و کشتار هزاران نفر از مردم این منطقه، قیام مردم مراکش در 27 مه 1926م سرکوب شد. (ر.ک: 18 فوریه)

* وقوع کودتای نظامی در ترکیه
و به قدرت رسیدن ژنرال
«جمال گورسل» (1960م)

* درگذشت «جواهر لعل نهرو» سیاست‌مدار برجسته و
اولین نخست‌وزیر هند (1964م)